

ויזרע יצחק

שנה יד'

פרשת "מטות-מסעי"	ויצא לאור ע"י מדרשת	זמני השבת	י"ב	ת"א	חיפה
הפטרה: "שמעו דבר ה'"	"ויזרע יצחק"	בניסה	19:12	19:28	19:20
א' אב תשפ"א	ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל	יציאה	20:29	20:32	20:33
		ר"ת	21:05	21:02	21:06

הגיגים לפרשת השבוע

"וידבר משה אל ראשי המטות" (במדבר ל' ב)

ה"פנים יפות" מסביר את סמיכות הפרשיות "יפקוד ה'" המדברת על מינוי מנהיג לעם, ואחר כך פרשת "צו את בני ישראל" המדברת בעניין הקרבנות, וכאן "וידבר משה אל ראשי המטות", על פי מה שאמרו חז"ל (סנהדרין כ:): ששלש מצות נצטוו ישראל בכניסתם לארץ: למנות עליהם מלך, ולבנות את בית המקדש ולמחות את זכר עמלק. ושלוש מצוות אתו הן בבחינת שלושה אבות. כי מנוי מלך מטרתו היא לאחד את העם, כי ראש אחד לכולם כמו שאמר משה "ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה" (במדבר כז' יז), וידוע כי אחדות ואהבה הוא בחינת "אברהם". בנין בית המקדש מטרתו להקריב קרבנות כמו שנאמר "והיה המקום אשר יבחר ה' שמה תביאו עולתיכם וזבחיכם" (דברים יב' יא) וידוע שעניין הקרבנות הוא בחינת "יצחק" שמסר את נפשו לה'. מחיית זכר עמלק מטרתה היא להשלים את שם ה' ואת הכסא והיא בחינת "יעקב". לכן אמר משה בתחילה "יפקוד ה' א-להי הרוחות לכל בשר" שהוא עניין של מניית המלך, כדכתיב "כל אשר ימרה את פיך יומת" (יהושע א' יח) אחר כך אמר להם משה את סדר קרבנות הציבור, ומה שכתוב "וישמע הכנעני מלך ערד" (במדבר כא' ב) ואמרו חז"ל שמדובר בעמלק, שעליו נאמר "וידר ישראל נדר לאמר אם נתן תתן את העם הזה בידי והחרמתי את עריהם" כתיב (במדבר כא' ב), ופירש הרמב"ן שישראל קיבלו עליהם בנדר שמיד לאחר שיכנסו לארץ הם יחרימו את ערי העמלק, וזה שאמר "אל ראשי המטות" שהם ראשי צבאות ישראל אמר להם שיקבלו עליהם לקיים את נדרם שהוא מחיית זכר עמלק.

"וכל אשה יודעת איש למשכב זכר הרגו" (במדבר לא' יז)

משה דורש מפקודי החיל להרוג "כל אשה יודעת איש" ונשאלת השאלה, מניין לפקודי החיל לדעת האם האשה "יודעת איש" או לא? אכן דרשו חז"ל שעל מנת לדעת זאת היו מעבירים אותן לפני הציץ ואותה אשה "יודעת איש", היו פניה מוריקות, וזה מתאים למה שאמרו חז"ל "סימן לעבירה הדרוקן" (יבמות ס:). מציין רבינו בחיי שהבדיקה הזאת על ידי הציץ על מנת להרוג היא רק לנשות הגויים, אבל את בנות ישראל היו בודקים על ידי חביות יין, כמו שדרשו חז"ל בגמרא (יבמות ס:): על הפסוק "וימצאו מיושבי יבש גלעד ארבע מאות נערה בתולה אשר לא ידעו איש למשכב זכר" (שופטים כא' יב), ושואלים גם שם, מניין ידעו שהן בתולות? והתשובה היא שהושיבו אותן על פי חביות של יין, מי שבעולה, ריחה היה נודף, והבתולה אין ריחה נודף. ושואלים בגמרא, מדוע לא העבירו אותן לפני הציץ כפי שעשו לבנות מדין? והתשובה היא שעל הציץ נאמר "והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני ה'" (שמות כח' לח). כלומר הציץ הוא לרצון ולא לפורענות. אך אם כך, מדוע בדקו בעזרת הציץ את בנות מדין? התשובה היא שכתוב "לרצון להם", שמשמעותו ש"להם", לבני ישראל, הוא לרצון ולא לפורענות, אבל לגויים הציץ הוא אפילו לפורענות.

"ותהי המוצצה זולק היצאים בצבא" (במדבר לא' לו)

מדוע צריך היה לפרט כל כך כמה היה מחצת השלל ומה היה המכס ממנו? מסביר הרמב"ן שהכתוב הוצרך לפרט זאת על מנת להודיע לנו על הנס הגדול שקרה שם, שמהיום שלקחו את המלקוח הזה, עד שמנו אותו ואחר חצו אותו לשניים ולבסוף הפרישו ממנו את המכס ונתנו אותו לאלעזר הכהן, כל הזמן הזה לא מת אפילו אחד מכל המקנה הגדול הזה. וכך היה גם במחצת העדה ללוים.

נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

אליהו בן חמו בר אסתר ז"ל נלב"ע טו' סיון תשפ"א

תנצב"ה

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה בנימין בת גורג'יה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע י"א ניסן תשס"ז

נלב"ע י"ג אדר ב' תשל"ג

נלב"ע י"ג אדר ב' תשס"ה

תנצב"ה

